

O POĀĚASĀ• A JMENINĀ•CH 6. TĀ•DNE

NedĀ•le, 10 Ā•nor 2008

PoĀ•así je skuteĀ•nĀ• vdĀ•Ā•ným tématem rozhovorĀ•. NapĀ•Ā•klad se hodnĀ• piše o letošním atypickém zaĀ•. Klimatologové trpĀ•livĀ• vysvĀ•tlují, Ā•e Ā•mada jevĀ•, které se lidem zdají nenormální, prostĀ• patĀ•mí k našemu podn JenĀ•e klimatologové nejsou vystaveni takovému kritickému dohledu veĀ•ejnosti jako pĀ•edpovĀ•dní meteorologové.

Ti jsou sice pĀ•ehlceni nejrĀ•znĀ•jšími informacemi, mají k dispozici druĀ•icové i radarové snímky, výkonné poĀ• numerické modely, ale pomĀ•rnĀ• úspĀ•nĀ• dokáĀ•í pĀ•edpovídat vývoj poĀ•así jen na dva aĀ• tĀ•mí dny dopĀ•me pĀ•itím dokáĀ•í vysvĀ•tlit Frantovi z hospĀ•dky v Dolních KotĀ•hĀ•lkách, Ā•e konkrétní projevy poĀ•así mohou být velmi roz v závislosti na vlastnostech stýkajících se vzduchových hmot, konfiguraci tlakového pole a místních podmínkách. A proto tĀ•eba v Dolních KotĀ•hĀ•lkách pršelo, zatímco Franta slyšel v televizi, Ā•e má svítit slunĀ•ko. TĀ•m "rosniĀ•kám" se nedĀ•vĀ•Ā•t, zní potom hlas lidu, jediné spolehnutí je na naše stará dobrá poĀ•ekadla. Co myslí mají tedy lidové pranostiky nĀ•jakou pouĀ•itelnou pĀ•edpovĀ•dní hodnotu? Nebo uĀ• je to jen takový folklór? Veronika (7. 2.) to tu zase: Ā•ím hezĀ•í jméno, tím vĀ•tší rozpory mezi odborníky. Jedni tvrdí, Ā•e pochází z Ā•eckého Bereníké - tedy pĀ•inšející vítĀ•zství. A tak dneska slaví nejen Veroniky, ale i Bereniky. Podle povĀ•sti Bereníké byla manĀ•elkou Ptolemaia III. Pro jeho vítĀ•zství ve válce, kterou vedl v Sýrii, obĀ•tovala dokonce kadeĀ• svých vlasĀ• bohyni Afrodité. Povedl se a vlasy z chrámu zmizely. Na pamĀ•Ā• této události nazval dvorní hvĀ•zdĀ• jedno pĀ•ekrásné souhvĀ•zí "Vlasy BereníĀ•iny". Další verze praví, Ā•e Veronika pochází z latiny - a Ā•e pĀ•vodnĀ• znĀ•lo "Vera Ionica" - coĀ• znamená "pravý obraz". Dívka jménem Veronika byla Kristovou uĀ•ednicí, která ho provázela na Golgotu, kde byl následnĀ• ukĀ•Ā•ován; cestou mu podala roušku, aby si mohl otĀ•tí pot. Na té roušce se pak údajnĀ• objevila Kristova tvĀ•. Rouška pak prý mĀ•la dokonce léĀ•ivé úĀ•inky, prý uzdravila i samotného císaĀ•e Tiberia. Ā• odborníci tvrdí, Ā•ádná svatĀ• Veronika nikdy neexistovala - i tak se stala patronkou farních hospodyĀ•, švadlen, tkadlen, praden - a Ā•en vĀ•bec. No, i odborníci nejsou neomylní... já osobnĀ• znám nĀ•kolik Veronik - které sice moĀ•ná nejsou zas aĀ• tak úplnĀ• svaté - ale krásné jsou urĀ•itĀ•... Tak hodnĀ• štĀ•stí! Milada (8. 2.) je jasnĀ• slovanského pĀ•vodu. PĀ•vodnĀ• pr toto jméno údajnĀ• znĀ•lo Mladena, nebo Mlada - tedy (k všeobecnému pĀ•ekvapení) - coĀ• znamenalo a znamená - Mladá. V jihoslovanských zemích a v Bulharsku existuje i muĀ•ská forma toho jména - tedy Mladen. V našich dĀ•jinách dokonce existovala Mlada PĀ•emyslovna, která byla velice inteligentní, nadaná a dala se na diplomatickou dráhu, coĀ• tenkrát skuteĀ•nĀ• nebyl Ā•ádný med. Stala se první evropskou diplomatkou a velvyslankyní; dokonce ji poslal její otec Boleslav I. do Ā•íma, aby s papeĀ•em dojednala zĀ•mĀ•zení praĀ•ského biskupství... a skuteĀ•nĀ• se jí to povedlo. V roce bylo biskupství v Praze skuteĀ•nĀ• zaloĀ•eno - a to bylo tenkrát NĀ•ŠCO! Praha pĀ•estala být bezvýznamným mĀ•steĀ•kem, významným a uznávaným evropským mĀ•stem - sídlem biskupství. Jo, nĀ•kdy se vyplatí ménĀ• bojovat a víc mluvit. No a z Mlá se nám vyvinula Milada, Miládka - je to jméno milé, mile znĀ•jící a obecnĀ• velmi oblíbené. Kdybychom tu mĀ•li vyjmenovat všechny slavné Milady - tak to bychom tu byli do zítĀ•ka. TakĀ•e všem - známým i neznámým - pĀ•ejme, aby byly stále tak milé, jako jejich jméno a hezky si svĀ•j svátek oslavily. Apolena (9. 2.) Ā•i Apolonia, by mĀ•la být dívka Ā•ena zasvĀ•cená bohu Apollonovi. Jeho prostĀ•ednictvím pak byla "svĀ•tlodárná". TakĀ•e vlastnĀ• jména SvĀ•tla, SvĀ•tluš SvĀ•tlana jsou slovanskými pĀ•eklady téhoĀ• jména. Ve svĀ•tĀ• se toto jméno dost pouĀ•ívá, hlavnĀ• jeho forem Apolonie, Apolonia, Polly, Polli. Pro zajímavost - patronkou tohoto jména byla Apollonia, Ā•ijící ve druhém století v Alexandrii. Byla to obyĀ•ejná postarší paní, která si celý Ā•ivot Ā•ila pomĀ•rnĀ• klidnĀ•, a pak byla spolu s ostatními kĀ•esĀ•any zajata. A ti se s ní rozhodnĀ• nemazlili. NapĀ•ed jí vyrazili všechny zuby, následnĀ• jí rozdrtili Ā•elist a nakonec ji pálili ohnĀ•m. Bolestí skoro šílená Ā•ena se jim vytrhla a sama skoĀ•ila do plamenĀ•, kde zahynula. Stala se - jak jinak - patronkou zubaĀ•mĀ• (drsná volba, co?) a uchylují se k ní ti, kteĀ•mí trpí bolestmi zubĀ• - moĀ•ná je to lepší neĀ• prášky, ví, zkusit to mĀ•Ā•ete vĀ•dycky. NicménĀ• za všechny slavné Apollonie, Apoleny, Apolenky, Polly a Pollinky jmenujme tu nejslavnĀ•jší - TetiĀ•ku Polly, která se zaslouĀ•ila o nezvlĀ•ení kluka, kterého všichni milujeme a milovati budeme - tedy Toma Sawyera. Gratulujeme. Mojmír (10. 2.) je jméno bezesporu slovanského pĀ•vodu. Znamená MĀ•j mír - nebo spĀ•e MĀ•j svĀ•t - coĀ• by se více hodilo ke všem tĀ•m bojovným knĀ•atĀ•m toho jména, kteĀ•mí se v našich dĀ•jinách proslavili. Ale zase, kdyby to byly nĀ•jaké nĀ•Ā•né citlivé oveĀ•ky, kdo ví, zda by Morava byla nĀ•kdy Velká Morava a kdo ví, jak by to s námi nakonec dopadlo. TĀ•eba bychom si tu vĀ•bec nepovídali naší krásnou a libozvuĀ•nou Ā•eštinou. NicménĀ• je to stále hezké a po celá ta léta dost oblíbené jméno a poĀ•mĀ•d se rodí dost chlapeĀ•kĀ•, které jejich rodiĀ•e takto pojmenují. A je to dobĀ•me. BoĀ•ena (11. 2.), podle nĀ•kterých jazykologĀ• je pĀ•ekladem latinského Benedikta, Ā•i Ā•eckého Theodora - obojí znamená bohem obdaĀ•ená. A to ta první, nejznámĀ•jší, zaruĀ•enĀ• byla. KnĀ•e OldĀ•mich ji spatĀ•mil, ana pere na potoce prádlo, celé šaty mokré - a Ā• bylo vedro, moc toho na sobĀ• nemĀ•la a to co mĀ•la, bylo mokré, prĀ•svitné - a jasnĀ• bylo vidĀ•t všecko - nebo témĀ• všecko - Ā•ím byla bohem obdaĀ•ena. OldĀ•mich to nevydrĀ•el - a uĀ• to jelo. BoĀ•ena byla sice tehdy provdaná za jakéhosi sedláka KĀ•esinu, OldĀ•mich byl také Ā•enatý, ale takovéto maliĀ•kosti PĀ•emyslovcĀ•m nikdy moc nevadily. OldĀ• svou nĀ•meckou manĀ•elku vyhnal a KĀ•esina se patrĀ• vĀ•bec neodvĀ•il protestovat, takĀ•e se pĀ•ekrásná BoĀ•eni nakonec stala Ā•eskou knĀ•nou. ŠĀ•astný pár povil synka BĀ•etislava - který byl téĀ• historiky nazýván "Ā•eský a budoucnost rodu PĀ•emyslovcĀ• byla zachránĀ•na. A lidi si zas mĀ•li o Ā•em povídat. Jo - konec dobrý, všechno dobré! TakĀ•e vám, naše milé BoĀ•enky, (a je zajímavé, Ā•e ze spousty BoĀ•enek se staly spisovatelky), pĀ•ejm vám všechno nejlepší, hodnĀ• zdraví a zĀ•staĀ•te stále tak krásné, jako jste vĀ•dycky byly. SlavĀ•na (12. 2.) Obdobou tohoto jednoho z nejslovanštĀ•jších jmen je Sláva, nebo Slavka - dokonce i Germáni pĀ•ejali a pouĀ•ívají jména Slawka. Nakonec proĀ•ne, je to jméno krásné a moc hezky znĀ•jící. Jeho význam je buĀ• Slovanka (pĀ•Ā•slušnice nĀ•kterého slovanského národa) - nebo "obadĀ•ena slávou. DluĀ•no Ā•míci, Ā•e SlavĀ•n u nás ubývá Slávek, SláveĀ•ek a Slávinek jsou spousty. TakĀ•e slavme slavnĀ• slávu slavných SlávĀ• - a taky SlavĀ•n, Sláv, Slávek, Slávinek a dalších dívek a Ā•en podobného jména, které touhu po slavení a oslavování pĀ•Ā•mo vyvolává. Za všechny slavné Slávky bychom mohly jmenovat dvĀ• Ā•eské hereĀ•ky - Slávku Budínovou a Slávku Procházkovou. Tak vám pĀ•ejmeme všechno nejlepší a hodnĀ• štĀ•stí. A tĀ•eba i tu slávu. VĀ•nceslav

(13. 2.) je slovanské jméno jakbysmet - ale dostal se k nám oklikou - přes latinu. Tedy původně to jméno znělo Václav - tedy více slávy. Jmenoval se tak kdějaký kníže, ať král, takže není divu, že o něm věděli i v Římě. Latinský původ Václav zní Venceslaus - anglicky je to pak Wenceslas, německy Wenzel a jak tak toto jméno kolovalo po světě, tak se zase dostalo k nám a slovensky změnilo - tedy Václav, nebo pak zkráceně Václav. Takže žádný věvec, nebo věnování, ani věno - ale více slávy.. neb je to náš starý dobrý Václav - akorát pronesený celou Evropou. Ale jméno si získalo vlastní životem, proto nyní mají Václavové vlastní svátek. Tak jim blahopřejeme a připomínáme, ať vlastní mají úžasnou kliku. Naprosto legálně mohou oslavit svůj svátek - teď a na Václava. Gratulujeme. Připomínáme